

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre 3 mesi 3.—
Negyedévre 3 mesi 1.50
2 óra 2 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvántartás:

Főlvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:

Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppeliker B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1890 október 12

Megjelenik minden vasárnap

12 ottobre 1890

A magyar tengerészet bölcsője.

A legnagyobb magyar „Tengerre magyar” szózatát még mindig igen kevés magyar ember érti meg.

S ha megérti is — rosszúl értelmezi, mert nincs még ez óriási eszmének nekinőve; nincs meg lelkében ahhoz a kellő fogékonyság.

Hiszen látjuk, hogy még az ország törvényhozó gyűlésében is félszegen ítélik sokan az e jelszó alatt a kormány által üdvösen megindított akciót.

A magyar tengerészet bázisa mindenestre az kellett hogy legyen, miszerint tengerészetünk disze, Szent István koronájának gyöngye *Fiume*, nagy hivatásához méltóan, mielőbb jó kikötővé kiépüljön. E tekintetben a kormány s a nemzet minden tőle telhetőt megtett s ha még e mű nem is kész, az nem a hazafias áldozatkészségen, de a nemzet gazdasági erőtlenségén múlt. Ennek erősödését bizást Fiume lendületes felvirágozása fogja első sorban tanúsíthatni. Mert Fiuméért semmi áldozat nem drága a nemzetnek. Sem most, sem a jövőben.

És tagadhatatlan, hogy a kormány a tengeri kereskedelmet rövid 23 év alatt életképes nivóra emelte. Hajóink kellő forgalmat, piacot találnak külföldön s a kivitel rohamosan s áldásosan fejti,

A „Fiume” tárczája

Barangolások Nápolyban.

Olaszország költésze Nápoly!
E néhány szóba lehetne foglalni a nem ritkán tulzába csapó gloriifikációt, mely a regényes Campania fővárosát, személynét: Nápolyt emberi emlékezet óta elhangozzák; hogy a város és vidéke a teremtés merész fantáziájának remek költésze — azt senki el nem tagadhatja. Nápoly fénye: oldalai ép úgy, mint annak árnyképei nem nélkülözik a maguk költészetét. Csak ez utóbbiaknál is mennyi érdekes jelenet kínálkozik egy halomban az író tollára, a festő ecsetjére? És a kép, mely a valóságban undort kelt, vászonra vetve gyönyörködött. A festett jelenetek eleven csoportjai köréből, melyek a Santa Lucia sötét sikátorában mozognak, nem halljuk a fűsiketitő zivajt, a magas paloták piszkos belsőjéből nem érezzük kitörni az átható büzt, nem halljuk a nyomornak siralma; a festő képen a ragyogó színek költésze, mindent feledtet és eltakar, a mi valóságban

nemzetes vasúti politikával támogatja.

Fiume polgárai bizást jelentékeny jövőnek néznek eléje. Jövő sorsuk Budapesthez, Europa mesésen fejlődő Közép-Metropolisának sorsához hasonló.

Számottevő tényezőül s magának a szoros értelemben vett magyar nemzeti kereskedelmi tengerészetnek magvátul, ma mindenesetre az *Adria* tengeri hajózási társulatot kell tekintenünk; annak tekint a kormány is, a nemzet is.

Missziót teljesít az. Nem annyira a tőke fructificációjára, mint a Széchenyieszme biztos jövőjébe vetett hazafias lelkesedés s a Fiume sorsához kötött erős bizalom teremtette meg. Gondos, szakértő vezérferfiakat látunk e hivatásos társaság élén; látjuk a kormány iránta való, önzetlenül fokozódó jóindulatát s így a magyar tengerészet e magvát valóban oly életképes csirának kell tekintenünk, melyből egykoron gyönyörűsítő, termő fa fog kifejlődni, áldásul nemcsak a szeretett tengerpartnak, de az áldozatkész anyaországnak is.

Valamikor — oh, már harmadfél évtizede annak is! — a sasszárnyra kapott nemzeti lelkesedés meg akarta valósítani e magyar kereskedelmi tengeri hajóraj eszméjét. Hanem másként.

Az akkori kormányemberek s az appozicio vezetői, Jókaival é-

lőkön, úgy gondolták leggyorsabban a steepwayról tengerre bocsátani a hajórajt, hogy minden magyar vármegye építtessen egy-egy hajót, mely a vármegye nevét viselje, az által tartassék fenn s annak jövedelmezzen.

Hanem bármilyen szép, ideális s a koczkázatot megosztólag realis volt ez a terv: nem jöhetett létre mégsem. A magyar ifjuság rajongott érte abban az időben, az „érettségi“-vel zsebében seregestől tódult a fiumei jöhrü „Gr. Domini-féle tengerészeti akademiá“-ba, a „Regia scuola nautica principale“-ba. De hát otthonn, a nemzet öregjei nem akartak tudni „arabusul“. A szépen megálmodott hajóraj odalett; a tengerészekké lett magyar ifjak is felébredtek; széthajóztak a világ minden irányába, kénytelen-kelletlen idegen államok szolgálatába állottak: aztán remény-s szárnyezetten hazajöttek, egy elfecsérelt évtizeddel s egy ragyogó ideállal szegényekben.

Hogyan is állott akkor a dolog s hogyan áll még ma is — a tengerészetre (nem a hadi, de az igaz, a kereskedelmi tengerészetre) készülő magyar ifjakkal, a dolog? Ugy, hogy arra a pályára szegény ember fia nem vállalkozhatott s nem vállalkozhatik ma sem.

A haditengerészeti akademiánál még úgy fordúlhat a szegény magyar ifju sorsa, hogy „félhelyes“, vagy

hirtelen azurkékbe csapnak át, Procida felől halvány violaszín fénye ragyog fel; Castellamare világos rózsaszínben tündöklék s a nápolyi Rívica alsó része büvös köllátólyban vész el, míg a várost környező dombok fehér házait egy-egy tündérvárrá varázsolja át a már-már kibontakozott világosság. — Eze leírhatatlanul szép képet ábrázol a páratlan-azurszínű itáliai ég, melynek szépségeiben az északi vidéklakója nem gyönyörködhetik soha.

A nápolyi kikötő világitó tornya utolsót lobban, s a hajnali fény erejétől lassan bontakozik a reggeli köllátólyból a templomok aranyos kupolái, a régi paloták ódon tornyai, s utoljára a Rívica mértékdekre beláthatatlan palotasora, mely Pilisippótól egész a Vezuv lábáig terjed stilszerű alkotásával.

A fölkelő nappal eleinte lassan később lázas gyorsasággal fejlődik ki az élet a nagy öbölben. A sötétkék égboltozaton elrejtőzött halvány csillagok váltakozó elrejtőzéstől, egyre sürűbben jelennek meg a tenger világoskék színe fölött a reggeli napfényben hóféhérre világitott vitorlások, melyek a langyos szellőtől kiduzadva, akár csak a szárnyaikat lebegtető óriási vizimadarak, gyorsan suhannak szer-

„ingyenes“ növendék lehet. Megvan tehát a lehetőség arra, hogy egészen szegény s jó bizonyítványu magyar gymnasium tanulóiból tengerészkatolnaiszt válhatik.

De hogy a legkitünőbb gymnasium bizonyítványal bíró magyar fiúból, ha vagontalanok szülei, kereskedelmi tengerésztiszt válhassék: arra nem volt mód akkor, és nincs most sem.

Mert a növendéknek összes elátását meg kell fizetnie. Rubáit, könyveit, élelmézését. Itt nincs sem „fél“ — sem „ingyenes“ hely.

Igaz, részben segített ezen is a kormány. Ösztöndíjakat — úgy tetszik, évenkénti 120-200 frttal — alapított a „Regia scuola nautica“ kitünő növendékei számára. De hát azt elébb ki kell érdemelni. S aztán 100 növendéknek nem lehet azt adni. Pedig azon kell lenni, hogy száz magyar ifju legyen állandóan a fiumei magyar kereskedelmi tengerészeti főkiskolán.

Csakis úgy lehet magyar lelket lehelni, magyar tengerésztisztnek, a nemzet millióból alkotott tőke-állományába. Magyar szív, magyar hazafiság, magyar érzés szálljon a hajókra — s magyar ihlet, magyar önérték s szakismeret vezesse a világ minden részeibe, biztosítékul teugereszetünk maradandó voltának, erkölcsi magyaros erősségeül *Fiumének s az anyaországnak*.

Egy mód van erre csak. Magyar kereskedelmi tengerészeti Colle-

tesztét a tágas öböl minden irányában; a kikötőben meginduló élet zongásába beleveggyül a hajnali haragszó ünnepies zugása, mely anyai éles álmat ébreszt keserű valóságra....

Gőzhajóknak a „California“ horgonya zajos dübörgéssel ereszkedik le a tenger fenekére; eihallgat a hosszu utban kifáradt gőzgépnek lázas zakatolása; egy pillanat alatt száz és száz napbarbitott arcu barcariol jelenik meg hajóink körül hogy partra szállítsák, a szárazföld után sovárgó utasokat.

Fűsiketitő zivajt fogad a hajó lépcsőzetének alján; ilyen lehetett egykor a tengerrablók vadlárnyája, melylyel apróbb járműveikről támadták meg az Ozeánok vizein járó hajókat!

— „Signor!“ „Ser!“ „Missiú!“ ordít száz torok felől érthetetlen nyelven s heves kéz- és lábmozdulatokkal igyekszik bárkájába venszolni a barcarinol; künn a parton újabb zivajt és veszekedés; a kiküldött héren kívül még borralvaló után rimáknodik a csónakos, s jaj neked, ha nem állsz kötélnek; még unokáid is megérik azt a rettenetes átkot, mit száz és száz rongyos alak gunyos kacagása között szór felől a reményeiben csalódott embered.

gummá kell emelni a fiumei magyar „Regia scuola nauticat“, a melyben csekély évi díjért (50-60 frtért) vagy teljesen ingyen kiképzést nyerjen a tengerészeti pályára készülő magyar ifju.

Nem 5-10 magyar gymn. ifju fog akkor évente Fiuméba jönni tengerésznek, (kiknek családjai megbírják a nagy költséget), hanem 100 meg kétszáz. A tengerészeti Collegium igazgatósága akkoron majd válogathatja a magyar ifjakban s a rátermetteket fogadja be oda. Azok aztán jó tengerészekké lesznek; ha szegények is.

Sőt abból lesz a legkitünőbb tengerész, kiknek otthon nincs mit féltenie.

Kellene pedig, annak a 100 növendéknek magába fogadó s tápintézettel, egyenruházattal bíró Collegium tőrszalapjával legalább 150 ezer forint s az épületre 50 ezer.

Reális számítás ez. A magyarországi kollégiumok illetve tápintézetek évi regie kimutatása igazolja azt, melyek arányilag sokkal kevesebb alappal 100-150 növendéknek táplálnak.

Az összeg nem oly nagy, hogy azt a nemzet össze ne hozná. A törvényhatóságok bizvást tennének 500-1000 frtos alapítványokat, a hirlapok bizvást egytől-egyig megindítanák e célra a gyűjtést s a kormány a mostani ösztöndíjak alapját (mint akkor már feleslegeseket) bizonyára a Collegium alapjára adná. Aztán itt vannak a magyar pénzintézetek; ezek évről-évre nevezetes % -ot adóznak ily hazafias célokra s kiváló műintézetek s társas egyleteink szintén szaporitanak, segíveznek e fundatiót.

Ezután az itthonon élő, volt magyar tengerészek is nevezetes tökéet gyűjtenének. Azok évtizedek óta, velem együtt, szívükön menlengetik ez intézmény eszméjét.

Szóval népszerű lesz a kezdeményezés. Csak tessék erre a mozgalmat Fiumében megindítani.

Hivassék erre ott össze egy ér-

A parton érdekesnél érdekesebb jelenetek kötik le figyelmét: a lazzaronik veszedelmes hadseregének egy egy megmaradt mustra alkaja alimizsnáért nyújtja feléd kezét; a gyufafücsök egész légiója viasz-gyufácskákkal akar szolgálni az egyik korallfüzereket, a másik újságlapot, a harmadik „Fra Diavolo“, Mastriello Pepe rabló kalandjainak rémhíróriáját igyekszik a nyakába sózni; és csap e rongyos, elzüllött had olyan pokoli lármát körülötted, hogy hirtelen szétfoszlik minden illuziól.

Még jól ki sem menekültél e mozgó bogáncsok karmaiból, új gyötrelmek várnak rád. A veterinók (bérkocsisok) argusi szemekkel lesnek rád; ismétlődnek a „Signor“, „Ser“, „Mussiu“ ordítások, s ha szótlannal haladsz el mellettük, ostorsuhintásokkal, nyelvesattogatással s mindenféle állati hangot utánozó burrogatással és berregetéssel igyekszenek figyelmedet magukra terelni. Ha semmi sem használ, lovaik közé csapkodnak, s egy pillanat alatt vadul rohanó kocsik közé vagy beékelve; csak örző angyaloknak köszönheted, hogy izzé-porrá nem török minden esontodat. Nem marad egyéb, mint belévetni magad a kocsik egyikébe s a veterinó diadalmas mosoly közt su-

tekezet, melyre az anyaországból is hívják meg azokat, kikre számíthatni. S alakúljon tőkegyűjtő bizottsággá majdan ez értekezlet.

Merem állítani, hogy két év alatt felépül a magyar tengerészeti igazi bölesője.

És akkorra majd testet ölt Széchényi jelszava, a „Tengerre magyar!“

S 4-5 év múlva magyar vezényszó alatt, magyar tiszték által vezetett magyar hajók fognak a külföldön becsületet szerezni a magyar kereskedelemnek!

Kompolthy Tióadar.

Fiume tengeri áruforgalma.

1890 szept. 28-tól október 4-ig.

Kikötőnk tengeri kereskedelmi forgalma a fentjelzett időszak alatt 1402403 m. m. 1343353 drbot, és 5941 köbméter tett ki, mely mennyiségből a behozatalra 318366 m. m. 83432 drb. 316 köbméter míg a kivitelre 1084036 m. m. 1259921 darab és 5625 köbmétert esik.

Származási helyszerint kitüntetve, ez áruforgalom a következőképen oszlik meg.

Behozatott			Kivitetett			
	mét. mázsa	darab köbméter		mét. mázsa	darab köbméter	
Belföldre	153331	83432	313	191149	62325	196
Olaszországból	74725	—	—	24625	230167	2159
Angolországból	86821	—	—	612720	66320	1120
Törökországból	1459	—	—	1172	—	—
				881	—	—
				2337	227897	—
				700202	2150	—
				274	29019	—
				1181	—	—
				24687	—	—
				285007	—	—

A behozatalnak főbb áru bor 3423 q. köszén 16516 q. ásvány 1057 q. tengeri 516 q. kávé 1464 q.

A kivitelnek pedig tulnyomó részét a gabonaneműek képezik, mely az összes kivitelnek csaknem 90%-át kepezi. A fakivitel szintén, élénk volt; a fentjelzett időszak alatt 1,259,921 drb. és 5625 m. qm. tett ki, melynek tulnyomó részét donga képezi.

Fiume kikötőjének hajóforgalma.

szeptember 28-tól 4-ig.

Fiume kikötőjében a fentjelzett időszak alatt megfordult összesen 255 hajó 44668 ton. tartalommal, és pedig érkezett 129 hajó 19551 ton. tartalom-

mal, indult 126 hajó 25117 ton. tartalommal.

Ezek közül üresen érkezett 15 hajó 8320 tonna tartalommal és üresen indult 15 hajó 637 ton. tartalommal.

Lobogó szerint érkezett 109 oszt. m., 17 olasz 3 angol; indult pedig 103 oszt. magyar, 16 olasz, 6 angol, 1 német és 1 görög. Ezek közül gőzös 135, vitorl. 120.

A kikötői tárházak által közvetített áruforgalom.

szept. 28-tól. okt. 4-ig

Kikötőnk tárházaiba a fentjelzett időszak alatt a vasuton érkezett gabona és más áru nemekből betároltatott összesen 52320 met. mázsa áru, mely mennyiség a visszamaradt 160300 met. mázsányállományal együttesen 212630 met. mázsa készletet képez. E készletből a fentjelzett időszak alatt a hajók rakodására kitároltatott összesen 99030 met. mázsa áru, maradt tehát október 4. én az összes kikötői tárházban 113600 met. mázsa állomány.

KIKÖTŐNK GABONA FORGALMA.

1890 október 1-7 ig.

Kikötőnk gabonaforgalma a folyó október első hetében a mult szeptember utolsó heti forgalmához képest nagy arányu esökkenést mutat.

E esökkenés azonban legkevésbé sem mérvadó kikötőnk gabonaforgalmánál, mert a hétről-hétre előforduló nagy arányú változások nézetünk szerint azon körülményben találják magyarázatukat, hogy a vásárlások rövid időközönként s egyszerre nagymennyiségben történnék s gyakran megusik az is, hogy pár nap alatt több vásároltatik össze, mint mult évben egy egész hét folyamán.

A jelenlegi helyzettel különben legalább nagyjában meg lehetünk elégedve, mert bár a liszt és búzának kikötőnkön át való kivitele a mult évvel szömben mérsékelt ugyan, de a fakarmány iránt meg lehetünk elégedve a kivitelünk, ami remélhetően állandó is marad.

A liszt kivitelnél előforduló nagy arányu esökkenést leginkább az angol és francia piacokra való kivitel vontatottsága idézi elő, mely korlátosság — a legutóbbi értesítések szerint — Angliában a bőséges készlet, Franciaországban pedig a buza és lisztre kivett magas vámok következtében állott elő.

A folyó október havi első heti gabona forgalom összesen 127251,8 met. mázsát tett ki, mely mennyiségből a vasuton való behozatalra 54086 met. m., a tengeren való behozatalra 4629 met.

mázsa, míg a kivitelre csak 71902,9 m. mázsa esik.

A vasuton behozott gabna mennyiség az egyes gabna nemek szerint a következőképen oszlik meg:

buza	11842	met. mázsa.
árpa	19143	„ „
liszt	18668	„ „
repce	1413	„ „
bab	3008	„ „
zab	812	„ „

A tengeren való kivitelnel pedig:

árpa	32296,2	met. mázsa
liszt	27367,1	„ „
buza	5167,9	„ „
zab	122,4	„ „
bab	5825,9	„ „
tengeri liszt.	274,4	„ „
tengeri	549,0	„ „

Lisztforgalmunk.

Az egyes magyar piacokról folyó évi szeptember hóban a következő mennyiségű liszt érkezett vasuton Fiuméba:

Budapest	76356	met. mázsa
Debreczen	8142	„ „
Arad	6942	„ „
N. Várad	5194	„ „
Szeged	1717	„ „
Zágráb	1626	„ „
Miskolcz	1122	„ „
Szatmár	819	„ „
N. Kikonda	709	„ „
Barcs	707	„ „
Sziszek	510	„ „
Csaba	510	„ „
Velenca	404	„ „
Temesvár	308	„ „
Károlyváros	204	„ „
Hatvan	204	„ „
Körös.	104	„ „

Összesen 105680 met. mázsa

A folyó évi január hó 1 től szeptember hó végeig az egyes hazai piacokról érkezett összesen 680489 m. máz. vagyis 233433,7 met. mázsával kevesebb, mint a mult év megfelelő időszakában.

Helyi és különféle hírek.

Személyi hírek. *Báro Giesl* lovasági tábornok és az osztrák zsendárság főfelügyelője Károlyvárosból tegnap előtt este városunkba érkeztek.

Vésis Bela miniszteri oszt. tanácsos kedden és Pest Kálmán min. titkár esütörtökön az esteli vónattal a fővárosba utaztak.

Lichtenstein János herceg, Alfred herceg fia, a helybeli cs. és kir. haditengerészeti akadémia IV. évi tan-

totat, el vagy itt kárholtalva arra, hogy zsaroljanak, koppa-zsanaak....

Visszarúlva a nagy örömmel megkezdett utazni élet megfolyásától, a műemlékek, templomok, paloták, szobrok látogatására szándé magad.

A hatalmas S. Gennaro dón, mely a mellett, hogy Nápoly leginpozásabb temploma, hazánk multjára is emlékeztet. A templom bejáratánál jobbra azonnal szemlünkbe ötik Mattei Károlyi magyar királyi pompás márvány síremléke, mely esontjait takarja. — A méreteiben hatalmas és műkinésében is elég gazdag templom, melynek építése a XIII. század végéig kezdődött, még ma is befejezetlen. Egyik féltékénye özött kúncsa a templomnak a Nápolyhoz közeli Puzzo-liban. Diokleczian császár által a befezett Ran Gennaro vértann koponyája, mely az aranyba és ezüstbe foglalva a rendkívül pazarlányú nagy oltáron látható. Az oltár Carafa cardinalisnak 40,000 darab aranyjába került. Egy ezüst szekrénybe van elhelyezve az a két ezüst ámpolna, melyekben a vértann vért özik. — E vérről azt tartja a nép, hogy ha szeptember 10-én december 16-án és május első szombatján hirtelen csepfolyóssá

változik, nincs mint tartani a pusztító pestistől, s az elemi csapásoktól.

Az 1884. évben a vértann vére állítólag szintén hirtelen vérvörös csepfolyóssá vált zott, ugyanazon évben kiütött a kholera, s megkezdődtek a Vezuvnak emlékeztetes kitérei, a nép ezével zarándokolt az icőben az er-kyék elé; szentül hitte, hogy a szentnek piros vére a veszélyt nagyobb következmények nélkül hártja el a fenyegetett városról. A nép hitte megvalósult. A kholera csak csekély számmal áldozatokat követelt s a Vezuv kitérei csakhamar enyhébbek lettek.

A majdnem megszámlálhatlan sok templom között még a „Donna Regina“ templom még közelebből érdekel bennünket, IV. István magyar király leánya Mária és férje II. Anjou Lároly építették 1300-ban. Mária királynő életének utolsó éveit Nápoly közelében visszavonultan, egyik apácázárdában töltötte s kívánsága szerint az ősalapította templomban helyezték holttestét nyugalomra. Az emlékkő, mely örök nyughelyét jelölöli, a XIV. század két jeles szobrászának a sienai Tino és a napolyi Gallarde műve, melyet 1326-ban fejeztek be.

Mócs Zsigmond.

folyamát bevégezte s záró vizsgáit jó sikerrel letette.

Telefon közlekedés városunkban. Értesülünk, hogy városunkban folyó hó 15-étől — ha csak valami előre nem látható akadály elő nem fordul — a rendszeres telefon szolgálat kezdetét veszi.

Türelmetlen lelkipásztor. Kedden f. hó 30-án d. u. 4 órakor kellett volna bizonyos Virthich Vincze belvederi lakos temetésének végbemennie. *Don Mateich János* káplánnak jutott a tisztesség, hogy nevezetnek földi maradványait az érök nyugvóhelyre kikísérje.

Mateich lelkész azonban, minthogy éppen 3 óra tájban egy más temetést végzett, onnan egyenesen az elhalt *Virthich* házába ment, hogy a halottat 4 óra helyett 3 órakor kísérje ki.

Virthich családja bekívánván várni a 4 órára megállapított temetési időt, felkérte a lelkészt, hogy mint megállapítva volt, a temetést 4 órakor sziveskedjék megtartani.

Mateich lelkész azonban dühbe jövé, nem éppen keresztényi példát nyújtott, midőn haragjában lázasan ledobva magáról a *stolát* és *cingulust* haragos megjegyzésekkel elhagyta a házat.

Virthich családja, midőn a 4 óra elérkezett, azon hiszemből, hogy a lelkész haragja azóta lecsillapult, a holttestet az ugynevezett *Stato vecchio* vitette, hogy ott várja be a lelkészt.

Telt azonban az idő, a 1/2 5 is elmúlt s a lelkész még mindig nem jött.

A holttest ez alatt a nyílt téren körülveve az összesereglett csodálkozó tömeggel várakozott a derék lelkészre.

Végre *Fulvi* kanonok *Virthich* családja kérelmére más lelkészt küldött, ki a holttestet a temetőbe kikísérte.

Mateich lelkésznek minősíthetlentette méltó felháborodást keltett nemcsak az ott összesereglett tömeggel, de az egész város lakosságában és pedig annál is inkább, mert *Mateich*-ről több megrovás a méltót jegyzett fel a kronika. Egy kereszteselnök ugyanis midőn a csak olaszul beszélő keresztanya a kívánt adatokat olasz nyelven adta elő, *Mateich* megfélemlítve napi hivatásáról, féltelen dühbe jött s midőn a költelen horvátul beszéljen s midőn a nem érthető, kénytelen kelletlen a legmegbotránkoztatóbb módon végezte a keresztelési aktust.

Másod virágzás. A gyönyörű őszi napok csaknem családába ejtenek bennünket is az évszakok metrendjére nézve. Ha végigsétálunk a szomszédos Tersatto falu lákkal kerített útjain, meglespetve látjuk, hogy a vadgesztenye-, mandula-, barack- és almafák caaknem kivétel nélkül rügyeket hajtanak, sőt egyes vadgesztenye- és mandulafa friss levelekkel teljes virágzásban van. Portoréból is írják, hogy a kertekben s a déli hegyoldalon lévő mandula- és barackfák csaknem 40%-a virágzik s a mezőkön szép tavaszi virágok bújnak elő a rövid álmom után.

Hangverseny Abbaziában. Abbaziat levelezünk írja, hogy folyó hó 18-án este a *Stefania* szálló nagytermében *Kiselyak* kisasszony ismert énekesnő Molnár Engenia kisasszony közreműködésével első hangversenyt tartja, mely az eddigi érdeklődés után itélve igen fényesnek ígérkezik.

A hangverseny estéjén külön gőzös fog indulni Fiuméből, mely még ugyanazon éjjel a hangverseny végeztével visszatér Fiuméba.

Katonák ellenőrzési szemléje. A közös hadseregbeli szabadságos tartalékos és póttartalékos katonáknak ez idej ellenőrzési szemléje a Brajdan levő nagy lakotanya helyiségeiben fog megtartatni és pedig folyó hó 23-án d. e. 9 órakor azon szabadságot, tartalékos és póttartalékosok szemléje, kik Fiume és kerületéhez tartoznak, míg a más kerületekhez tartozó és itt tartozkodó katonáknak

f. hó 24 és 25 én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

A honvédséghez tartozó katonák ellenőrzési szemléje folyó hó 30- és 31-én d. e. 9 órakor a honvéd lakotanya (Via Macello) helyiségeiben fog megtartatni.

Hangversenyek a „Deák” szállóban. Farkas Sándor derék cigányzenekara, melyet eddig csak jó hírből ismertünk, szintén felkereskedett Pécsről, hogy a *Simplicius* után jött néhány gyenge zenekar silány játékát ismét élvezhetőbb szabatos magyar cigányzenével váltsa fel.

A múlt hét szombatján kezdte meg hangversenyait a „Deák” szálló nagytermében, mely zsufolóságig telt meg a jó zenét kedvelő magyar közönséggel s főleg vasárnap annyi magyar gyűlt együvé, hogy sokan kiszorultak a nagy teremből.

Dicsőretére legyen mondva a derék zenekarnak, hogy a hozzákötött várakozásoknak meg is felelték s valóban remekül szedték ki hegedűjükből a szebbnél-szebb zamatos magyar nótákat.

Jó hírok csakhamar átszűrnyalt Abbaziába is és alig két napi hangverseny után felkereste őket a megtisztelő felhívás, mely *Stefania* özvegy trónörökösné Ó Fensége kívánságára Abbaziába hívta őket, hol, mint értesülünk, nagy tetszést arattak és dicsőretet nyertek a trónörökösné Ó Fenségtől.

Szerdái és csütörtökön ismét a „Deák”-ban élveztük zenéjüket s a pénteki szünet után — mint értesülünk, még két este játszanak a „Deák” szállóban, hogy azután meghívásra Olaszországba utazzanak.

Időjárás Fiumében. Már hetek óta epedve várják az esőt mindazok, kik ciszternájukból látják el magukat vízzel. Fiume környékén a hosszas szárazságban az összes víztartókból kiszáradt a víz s így a legtávolabbi ors házak is kénytelenek a városból hoztatni a vizet.

Mult szerdán reggel esőre ébredtünk ugyan s csekély eső után egész nap borult maradt az ég; estére azonban hirtelen erős bora keletkezett, mi a lég hőmérsékét tetemesen leszállította s egy szersmind a fellegetek is szét szorta, úgy hogy csütörtök reggelre ismét tiszta verőfényes, de kissé hűvösebb napot kaptunk.

Most megint kevés reménység lehet esőre, mert a „bora” erősen dominál s így a szegény környékbeliek kénytelenek ezután is — a fölük jó távolságra esőfiumei kutakból hordatni az ivó vizet.

Abbaziában szintén nagy a vízhiány, oda is Fiuméből bárkákon szállítják az ivó vizet.

Hogy mennyire érzik a környékbeliek az ivó víznek hiányát, bizonyítja azon eset, hogy a napokban egy fuvaros kísérlet képen megtöltött egy nagy hordót vízzel s neki indult a serpentiniai utfelé vizet árulni, még pedig elég drága pénzen dézsájával 10 krajczárjával.

A magas ár dacára nem riadtak vissza a vevők s különöz vállalkozónk alig érkezett az ugynevezett *Torreia* helyiségekhez, már üres lett hordója.

Többször ismételte ugyanaz nap ezen utját s estére a kifavazott jó ivóvízért, mint halljuk 24 forintot szedett be.

Lángba borult hajó. Weymonthból írják, hogy *Fannie C.* osztrák kétárbozos hajón, mely múlt hó elején indult vegyes rakományval Hamburgból Buenos-Ayresbe, folyó hó 3-án Fleet közelében tűz ütött ki. A hajó kapitánya — miután meggyőződött, hogy a hajó szivattyúival a tüzet elfojtani képtelen, a hajót Chesil közelében patra hajtatta. A gyorsan nyújtott segély azonban nem menthette meg a hajót, mert a belsőjében elhelyezett nagymennyiségű kén-sav szintén meggyuladt s pokoli robajjal lángba borította az egész hajótestet. A legénység megmenekült.

Az elrejtett kincsek Anconában. Lapunk folyó évi 31-ik számában említettük, hogy Rómában egy bizonyos Im-

perator nevű uri ember ajánlatot tett az olasz kormányknak, hogy ő az 1860-iki háború alkalmával Lamoriciera francia tábornok által Ancona egyik erődjében elrejtett nagyrétkű kincseket napfényre hozza — de csak oly feltétel alatt, ha a kormány e kincsek 2/3-át neki átengedi.

Imperatori ur állítása szerint az elrejtett kincs nyolcz hordó aranyból áll — melyet az akkori időben a pápa Lamoriciera tábornoknak küldött s értéke körülbelül pár millióra rug.

Az olasz kormány, mint az anconai lapok írják, beleegyezését adta s szerződést kötött Imperatorival, hogy azon esetben, ha a kincsek megkerülnek, fele a vállalkozó lesz; de a kutatási munkálatok, ugyszintén a lebontott falak helyreállítási költségeit Imperatori tartozik fedezni.

Imperatori az olasz kormány válasza után — mint az *Il Mattino* írja — e hó elején Anconába érkezett s ott a pénzügyminiszter, a hadügyminiszter és a közoktatási miniszter kiküldöttjei jelenlétében megkezdte az ásátási munkálatokat.

Az ásátási munkálatok eredményére nézve az *Ordine* című anconai lap f. hó 8-iki számában a következőket írja: „Az ásátási munkálatok tegnap óta szakadatlanul folynak de a kincsek még mindeddig semmi nyoma sincs.

Imperatori pontosabb adatok beszerzése végett ma el is utazott.”

Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy vajjon Imperatori úr csakugyan visszatér-e a beszerzett adatokkal?

Színházi hírek. Diszes városi színházunkban e hó 9-én csütörtökön került először színre *Donizettinek* „Don Pasquale” című darabja, melynek tárgya Pavesi mesternek *Ser Mercantonio* című darabjából van merítve.

A „Don Pasquale”, mely az olasz vigoperának egyik legkedvesebbike, legelőször 1843-ban a párizsi olasz színházban került színre s azóta ez élénk meséjű darab fülbemászó zenéjével sok fényes dicsőséget aratott, halhatatlan meseterének *Donizettinek*.

A „Don Pasquale” városunkban már egyszer előadott és pedig 1881-ben a régi színházi épületben *Ascoli* vállalkozó vezetésé alatt.

E darab előadása az utolsó volt a régi színházban, mert a téli évad e darabbal végződött s a legközelebbi tavasszal a színház már lebontatott.

A „Don Pasquale” ez idej előadását városunk közönsége szokatlan érdeklődéssel várta, s nem is csalódott várakozásában, mert a művészek teljesen megfeleltek igényeinknek.

A „Don Pasquale” vig dalmű alakításainak a jelen évadban *Campagnoli Cleonice* kisasszony (Norina) *Quiroli György* tenor (Ernesto) *Pini-Corsi* (Dottor Malatesta) és *Frigiotti* mélyhangú énekes (Don Pasquale) kifogástalanul megfeleltek s az elismerés sem maradt el, mert a közönség zajos tapsokkal jutalmazta a művészek játékát és énekét.

Campagnoli Cleonice kisasszony, ki a pár napi rosszállat után nem uralta ugyan teljesen hangját, művészi tehetségével és ügyes játékával mégis sikeresen elismítá ez észrevehető hibát.

Quiroli játéka alatt pedig oly szép részletekben gyönyörködtünk, hogy a közönség részéről nyilvánuló elismerés a legméltóbban megilleti a tehetséges művészt.

Pini-Corsi valódi öntudatos művész, szép kellemes csengő hangjával kifogástalanul alakította Malatesta orvos szerepét ugyszintén *Frigiotti* és a czimszerep alakításával, mely határozottan nem könnyű szerep, sok tapsot aratott.

Nem mulasztatjuk még el *Errante Adolfo* karmestert dicsőreleg fömlíteni — ki nap - nap után újabb és újabb bizonyítékát adja ügyes és szakértői vezetésének.

Adria hajók forgalma. „Tisza” érk. okt. 10 én Barila, „Adria” okt. 7

én érinté Gibraltárt Leith felé. *Zichy* ind. okt. 8-án Maltából Fiuméba. *Tibor* ing. okt. 8-án. Argostolból Rounbe. „Szapary érk. okt. 6-án Glasgowba.

Hajószerencsétlenségek folyó év augusztus havában. A „Veritas” hivatal közleményeiből vezzszük, hogy folyó év augusztus havában összesen 75 hajótörés fordult elő;

E 75 hajó közül vitorlás 65, gőzös 10. Lobogó szerint hajótörést szenvedett 1 amerikai, 31 angol 2 osztrák-magyar, 1 chilit, 2 dán, 1 spanyol, 6 francia, 3 hollandi, 2 olasz, 20 norvég, 1 portugál, 3 orosz és 2 svéd hajó.

Új hajóilletékek Portugáliában. A lisaboni cs. és k. főkenzelnak f. é. szeptember hó 23-án kelt jelentése szerint Portugáliában f. é. szeptember 16-án a következők *hajóilletékek* törvény lépett életbe:

1. cikk. Az 1888. évi június 23-án és 1870 évi december 28-án kelt törvények által életbe léptetett tonnadijak, horgonydíjak és az egészségügyi és vesztegzári díjak, valamint az 1882 évi április 27-ki törvény alapján ezek után szedett 6%-nyi pótilleték hatályon kívül helyeztetnek és azok helyébe egyetlen illeték lép rakodási díj név alatt, melyet valamennyi hajó fizetni tartozik, mely a királyság és a szomszédos szigetek kikötőibe befut.

Ezen kikötési illetékre nem vehető azon pótdíjak egyike sem, melyek törvényes határozat folytán jelen törvény kihirdetésének napjáig megállapítva lettek.

2. cikk. A tengerentúli forgalomra és nagy távolságokra használt portugál és külföldi vitorlások és gőzhajók, a rakodási illetéket akkor kötelesek lefizetni, ha a portugál kikötőket elhagyják és pedig a következők határozatai szerint.

1.) a kirakott áruk minden 1000 kgrmnyi tonnájá után 250 reist.

2.) ha a rakomány teljesen vagy részben kőszérből, kőszérből vagy kőből áll, ezen kirakott áruk minden 100 kgrnyi tonnájá után 100 reist fizetendő, míg a többi áruk 250 reisyi illetéket fizetnek.

3.) minden hajó, mely rakományát csak részben kirakja, mindenesetre legalább is 5000 reist rakodási illetéket fizet.

4.) minden hajó, mely áruk kirakásáért az 5000 reisyi minimális illetéket megfizeti, felmentve van a bevett áruk után illetéket fizetnie.

5.) oly hajók, melyek súlyteherrel érkeznek, vagy a rakományt, vagy annak részét ki nem rakják, a berakott áruk után, függetlenül azok mennyiségétől 5000 reisyi állandó illetéket fizetnek.

6.) kihajózott utasok után fejenként 300 reist, behajózott utasok után pedig fejenként 1000 reist fizetendő.

Az utazó ügynökök mozgalma.

Az aradi országos iparos-kongresszus egy határozata tudvalevőleg törvényt kíván arra, hogy a kereskedelmi utazó ügynökök előmutatásával, vagy a nélkül kizárólag szakmájukhoz tartozó iparosoknál, vagy a szakmájukba vágó cikkek elárulásával foglalkozó kereskedőknél gyűjtethessenek megengedéseket magánházakkal azonban az köthessenek üzletet. A losonci utazó ügynökök existenciájukat féltik az ilyen törvénytől s egy felhívásban arra biztatják az ország más vidékein lakó társaikat is-hogycsalakozzanak mozgalmukhoz, melynek az a célja, hogy a kereskedelmi miniszterhez küldöttség memorandumot intézzenek, kimutatva az aradi határozat sérelmes voltát. A felhívás megpendíti egyuttal azt az eszmét is, hogy a kereskedelmi utazó ügynökök országos egyesületet alakítsanak érdekeik védelmére. Minthogy az aradi határozat ellen indított mozgalom költségekkel jár, a losonci kezdeményezők gyűjtést is ajánlanak, melynek eredményéről és felhasználásáról annak idején le fognak számolni. A pénzük és levelek Weisz Samu ügynök címe alatt Losoncra küldendők.

Meddig fognak az Egyesült-Államok búzát kivihetni? E kérdésre vonatkozólag *Dalrymle Olivér*, a híres „Bonanza” farmer, ki tíz év óta több búzát termelt, mint a világ bármely nagybirtokosa, kiszámította, hogy az Egyesült-Államoknak ez évben csak 40.000 millió bushelnyi export készletük van, holott az utóbbi évtized alatt az évi átlag 133.000 mil. bushel volt. *Dalrymle* azon nézetben van, hogy továbbá tíz év múlva az Egyesült-Államok kénytelenek lesznek búzát impor-

tálni, ha a népességszaporodás ugyanolyan arányban növekszik, mint az utóbbi évtized alatt s a buzával bevetett terület oly állandó marad, mint a lefolyt tíz évben. Ez utóbbi ugyanis 1888-ban kerekszám 38.000.000 acre volt s ugyannyit tett ki 1890-ben. Együttal azon véleményét is kifejezi Dalrymle, hogy a mesterséges öntözések bevezetése nélkül a nyugoti államokban azon terület határa, melyen még haszonnal lehet búzát termelni, már is elérte.

A fiume-anconai vonal új gőzöse. A fiume-anconai vonalon alkalmozott *Agathe* nevű gőzös 1877. évben Gourley testvérek dun-dei hajóépítő műhelyében épült. Méretei a következők:

Hosszúság 53,28 méter, szélesség 7,56 méter és magasság 3,93 méter.

A hajó Compound gépezettel van ellátva és az effektív lőerők száma 116. A gépnél van egy gőzkazán 4 tüzelési helyvel és egy mellék-kazán.

Sebessége üres állapotban 13 teljes rakományal 16 $\frac{1}{2}$ tengeri mérföld óránként.

A Fiumében megjelent közbizás szerint a gőzös 223,82 netto register tonnával és 416,56 brutto register tonnával bír.

Az *Agathe* gőzös 1889. évben volt utolsó ízben megvizsgálva a British Lloyd által, mely alkalommal 100 A I osztályt nyert.

A hajókapitányon kívül 1 gépész, 2 fűtő és 7 matróz van a hajón alkalmazva. A mentő-csónakok száma három.

Hogy a gőzös a vállalkozóval a fiume-anconai járatok fenntartására iránt kötött szerződés ama feltételének, miszerint a beszerzendő gőzös első sorban személyszállításra szolgáljon megtelejlen, a gőzös legutóbb Triestben átalakítva lett, minnek folytán azon jelenleg 43 ágy van alkalmazva a felső utasok számára. A fedélzeten 400 személyre van hely.

Az árak rakodására két külön rakodó helyiség van a hajón elől és hátul, két külön nyílással és wintch-el, ezenkívül elől még egy horgonywintch és egy felhúzó van alkalmazva.

Faipari szakiskola. Mint értesülünk, az aradi kiállításnak meglesz az a praktikus eredménye is, hogy az Aradon szépen kifejtett bútóipar rendszeres előmozdítása érdekében a kormány Aradon faipari szakiskolát fog létesíteni. E tanműhelylyel kapcsolatos intézet az arad- és szomszédmegyei nyers faipar okoszerűbb művelésére és jobb kihasználására is nagy befolyást lesz hivatva gyakorolni. Az új tanműhely csak a jövő tanévben nyílik meg.

Egészségügyi hírek. A multai kormányzó az egészségügyi bizottsággal tartott tanácskozás eredményeképpen elrendelte, hogy mindazon Sziából érkező hajók, melyek onnét 30 nappal rövidebb idő előtt indultak el, Malta kikötőjébe bé ne fogadtassanak.

Azon hajók, melyek egy, foglalkozását szabadon gyakorló orvossal nincsenek ellátva, Dél-Európának Sz.-Vince fektől kelet felé eső, Törökország, A-zsia és Észak Afrikának Tangertől keletre fekvő kikötőiből való megérkezéssükkor szigorú orvosi vizsgálat alá fognak vétetni.

A fenti kikötőkből érkező utasoknak csak azon esetben fog megengedtetni a partra szállás, ha azok megfelelően ki tudják mutatni, hogy az e kikötőkhöz való megérkezésüket közvetlen megelőző harmincz nap alatt Sziában nem voltak.

IRODALOM.

A Gazdasági Mérnök című közérdekű gazdasági és műszaki képes hetilap, mely 14 év óta szolgálja szaktavatottan a hazai gazdasági és technikai fejlődés ügyét, októbertől kezdve tetemesen megbővítve **A Hitel** című kereskedelmi és pénzügyi hetilappal, mint rendes mellék lapjával külön színes borítékba foglalva jelenik meg. A két lap szerencsésen egyesíti magában a mezőgazdaság és ipar, valamint a kereskedelem és pénzügyi összhangzó és egymást kiegészítő érdekeit: minél fogva a legmelegebben ajánlatjuk e két lapot úgy a művelt gazdaközönségnek, valamint az ipari, kereskedelmi és pénzügyi köröknek **A Gazdasági Mérnök** és **A Hitel** előfizetési ára egész évre 12 frt. fél-évre 6 frt. $\frac{1}{2}$ évre 3 frt. Az előzetes vagy megrendelés a nevezett lapok ki-

dóhivatalába (Budapest, IX. Lónyay ut. 11.) czimzendő, megjegyezvén, hogy a ki lapokat a jövő egész évre már most megrendeli, az ez év vegeig megjelenő számokat díjtalanul megkapja.

A míg él, barátja marad a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi, ismeretterjesztő, képes hetilapnak, a ki gazdag tartalmával, gyönyörű képeivel megismerkedett. E lap előfizetési ára egész évre 6 frt. fél-évre 3 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagykorona-utca 20 sz.) melyhez az előfizetések legzélszerűbben postaltalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg:

Más világ. (Regény. Folytatás.) Nagyvárad Mirától. — *Hosszanna!* (Költemény). Pátyi Istvántól. — *A szem színe.* Dr. Csapodi Istvántól. — *Szerelmem és boszu.* (Elbeszélés Folytatás.) Pál Gyulától. — *Ossi hang.* (Költemény.) Benedek Árpádtól. — *Mari.* (Elbeszélés. Folytatás.) Bignó Erzsikétől. — *Majd holnap!* Diogenestől. — *Három arckép* (Elbeszélés. Irta: Turgenjev I. Fordította: Balassa István. Folytatás.) — Mindenféle. *A hét tükre.* Mefisztótól. *Képekhez. Irodalom és művészet. Hymen. Gyászrovat.*

Képeink: A sárkányfa. — Himnlöltés falun. — Pompás galat. — Vajjon lát-e?

Regény-melléklet: *Egy család démona.* (Eredeti regény.) Irta Mericzay-Karossa Irma. (33-48. oldalig.)

Melléklet „*Hölgyek Lapja*” (Divatképekkel.)

Szerkesztői üzenet.

Veszprém. Örömmel várunk.

K. L. Nagykároly. Az újonnan érkezett nevét még mindeddig nem tudjuk.

K. A. M. Sziget. A köldeményt tegnap szombatn köszönettel kaptuk s igyekezni fogunk azt a megelőzőt utasítás szerint felhasználni.

N. I. Halmi kérésének igyekezünk mielőbb eleget tenni.

Felelős szerkesztő: **Schmidt Jakab.**
Segéd szerkesztő: **Doroszlai Denk Árpád.**
Szerkesztő tulajdonos: **Mócs Zsigmond.**

Hirdetések.

Alapítottott 1858. Kívétel az összes világrészekbe.

József főherczeg ö cs. és kir. Fensége ndvari szállítója.

Első magyar gép- és tüzelő-szerek gyára, harang- és érc-öntőde.

Walser Ferencz

BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 66.

készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízfordó kocskat stb., tüzelő szállító kocskat, öntöző készülékeket magas nyomású vízvezetékhez, légszecs-fecskendőket (Extintoreket), tüzelő létrákat (a legnagyobb toló létrától a legkisebb kézi létráig), tüzelő omnibuszok és tüzelőszági s erkocskat, tüzelő lé-génységi felszereléseket, gőzszivattyukat, kútszivattyukat, borszivattyukat, szivattyukat, bármely célra, Centrifugal-szivattyukat, légnymású póczegődőt-tisztító készüléket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előállított legnagyobb 9700 kilogram), ércöntvényeket vasutak, közha-jók és gyárak számára, elvállal teljes víz-művek és magán vízvezeték építését és felszerelését, nyilvános gőz- és kádfür-dők berendezését, closetek és bárminemű közegészségügyi tárgynak szállítását.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve

Levelezés magyar, német, francia, olasz, szerb és román nyelven.

Legujabb! Sétabot-furulya!

Idényszerű ujdonság!

A sétabot-furulya kettős célra szolgál: Mint sétabot nagyon csinos kül-sővel bír, mint furulya pedig lisztán kihangolt, felette kellemes zenéjű hang-szer, melyet bárki legott megtanulhat. A sétabot-furulya félhangokkal bír mi-nél fogva bármely zenedarab rajta eljátszható. Különös fontossággal bír a **sétabot-furulya kirándulók részére**, kik könnyű módon séta-közben lépten-nyomon zenei élvezetet szerzeszhetnek vele maguknak és társaiknak. E **sétabot-furulya** ára csomagolással együtt utánvét mel-lett **1 frt 70 kr.** Ajánlatosabb azonban az összeget előre elküldeni, mely esetben 2 frtnak előleges utalványozása ellenében bárhová bér-mentve elszállítatik.

STERNBERG ÁRMÁN,

hangszeripartelepe BUDAPESTEN.

VI., kerepesi-ut 36. sz.

Kívánatra nagy képes hangszerkatalógusom érdeklődőknek ingyen és bérmentve megküldeték. — Harmonikáról szóló képes árjegyzék külön kiadásban.

100 Márka

fizettetik minden tüdőbajosnak, ki a vi-lághírű maláta készítmény használásával biztos javulást el nem ér. Köbögés, rekedt-ség, asthma, tüdő- és légesőhurut kiűtés stb. már néhány napi használat után el-mulnak; száraz alkalmazták kitűnő siker-rel. E maláta készítmény nem titkos szer, hanem maláta és tengeri vegyületekből állítatik elő. A legmagasabb hatóságok-tól bizonyítványok állnak rendelkezésre. Ára: 3 üveg ládában 3 frt, továbbá 5 frtos, 12 frtos 9 és 6, szállítványok ZENKNER ALBERT, a maláta készítmény feltala-lója, Berlin (25).

VÉGHLESI

VERA-FORRÁS.
Házank leglisztább, legolcsóbb és leg-jobb szénsavdus, égvényes **SAVANYUVÍZE.**

VÉGHLES-SZALATNÁN Zólyomgye.

Mindig friss töltésben kapható a buda-pesti főraktárban, Erzsébet-körút 26. sz. Telefon-öszköztöltés. Számos raktár a vidéken. Főraktár „*Quisisana*” gyógyintézet-ben **ABBAZIA.**

„ADRIA”

Magyar tengeri hajó-zási részvénytársaság.

1890. október első havában az alatt felsorolt osztályú gőz-hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

		Gőzös		1890 októbe	
Glasgow	Triest, Fiume	„Szápárt”	1-10	„Tibo”	28,9-8 10
London	„	„Winstead”	1-10	„Braemar”	1-10
Liverpool	„	„Palmyra” (Cunard Line)	5-15	„B. Keményi	1-10
Malta, Catania, Messina	„	„Stefanie”	5-15	„Morocco” (Cunard Line)	5-15
Leith	„	„Adria”	5-15	„Aludra”	5-15
London	„	„Narva”	10-20	„Sultana”	10-20
Antwerpen	„	„Matlekovits”	15-25	„Bassano”	10-20
Rio de Janeiro, Santos	„	„Széchenyi”	21-31	„Victoria” (Anchor Line)	10-20
Liverpool	„	„Saragossa” (Cunard Line)	21-31	„Tisza”	15-25
Hull, Newcastle o/T	„	„Yeddo”	21-31	„Loch Etive”	15-25
Fiume	Leith	„	„	„Zichy”	21-31
„	Messina, Catania, Malta	„	„	„Jókai”	21-31
„	Rouen	„	„	„Szápárt”	21-31
„	Marseille	„	„	„Aleppo” (Cunard Line)	21-31
„	Liverpool	„	„	„	21-31
„	Rotterdam	„	„	„	21-31
„	London	„	„	„	21-31
„	Hull, Newcastle o/T	„	„	„	21-31
„	New-York	„	„	„	21-31
„	Bordeaux	„	„	„	21-31
„	Glasgow	„	„	„	21-31
„	Pernambuco Rio de Janeiro, Bahia, Santos	„	„	„	21-31
„	Grimsby, Leith	„	„	„	21-31
„	Bristol, Glasgow	„	„	„	21-31
„	Liverpool	„	„	„	21-31
„	Rouen	„	„	„	21-31
„	Spalato Cattaro Antivari, Bari	„	„	„	21-31
„	London	„	„	„	21-31
„	New-York	„	„	„	21-31

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegzár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. szeptember hóban.